

Przedmiotowy System Oceniania w języka niemieckiego w szkole podstawowej **Klasa VIII, poziom II.2**

Niniejszy Przedmiotowy System Oceniania opracowano na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej* autorstwa Aleksandry Kubickiej, na poziomie edukacyjnym **II.2**.

I Wprowadzenie

Przedstawiona poniżej propozycja Przedmiotowego Systemu Oceniania z języka niemieckiego odwołuje się do następujących dokumentów:

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 60

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. **Prawo oświatowe**, Dz.U. z 2017 r. poz. 59

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Proponowany PSO z języka niemieckiego zawiera informacje o wymaganiach przedmiotu i kryteriach oceny postępów ucznia, a powinien być stosowany przy uwzględnieniu wewnątrzszkolnego systemu oceniania.

Program nauczania, do którego odwołuje się niniejszy PSO, może być realizowany z kursem *Magnet* Wydawnictwa LektorKlett. Kurs *Magnet* jest przewidziany dla uczniów rozpoczynających naukę języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w klasie VII szkoły podstawowej. Tomy podręcznika *Magnet* 1-2 mogą być zastosowane odpowiednio w klasach VII i VIII szkoły podstawowej:

O rozkładzie materiału decyduje każdorazowo nauczyciel, uwzględniając potrzeby uczniów danej klasy czy szkoły oraz mając na uwadze sposób organizacji kursu w danej szkole. Kontrola i ocenianie osiągnięć uczniów są niezbędne na każdym etapie nauczania. Ocena postępów ucznia dostarcza ważnych informacji zarówno uczniowi, jak i nauczycielowi oraz rodzicom ucznia. Informuje o skuteczności uczenia się i nauczania, motywuje i mobilizuje do nauki i pracy. Rodzicom dostarcza informacji o nabytych umiejętnościach i wiedzy ich dziecka, ale także o istniejących deficytach. Wewnątrzszkolne i przedmiotowe systemy oceniania umożliwiają uczniom i ich rodzicom zapoznanie się z wymaganiami na różnych poziomach, zrozumienie procedury mierzenia i oceniania osiągnięć uczniów. Nauczycielom umożliwiają diagnozowanie bieżących potrzeb uczniów, dostosowywanie nauczania do warunków grupy i szkoły, takich jak np. wymiar godzin czy stopień zaawansowania, ale także służą do stałego monitorowania przebiegu procesu nauczania i kontroli realizacji założonych celów.

II Ogólne kryteria oceny biegłości językowej w zakresie szkolnych wymagań edukacyjnych: podstawowym i ponadpodstawowym

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza (fonetyka, ortografia, środki językowe)		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
		- zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażen - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne - z trudem wykonuje zadania leksykalno-gramatyczne	- zna podstawowe słownictwo i wyrażenia, ale popełnia błędy w ich wymowie i zapisie - zna większość podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych - zadania wykonuje powoli i z namysłem	- zna większość słownictwa i wyrażen i z reguły poprawnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i rzadko popełnia błędy w zadaniach	- zna wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i zadania wykonuje z reguły bezbłędnie
Umiejętności 1. receptywne (słuchanie/czytanie) 2. produktywne (mówienie/pisanie)		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
		- rozumie podstawowe polecenia nauczyciela i bardzo proste i krótkie teksty odsłuchowe - rozumie ogólny sens tekstów pisanych - nie potrafi lub wykonuje częściowo zadania odsłuchowe i na czytanie	- rozumie polecenia nauczyciela - potrafi częściowo wykonać bezbłędnie zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i poprawnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych	- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i bezbłędnie wykonuje zadania odsłuchowe i na rozumienie tekstów pisanych
		- wypowiada się krótkimi	- wypowiada się dość	- wypowiada się dość	- wypowiada się płynnie

	<p>zdaniami i frazami</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się bardzo powoli - tworzy niespójne i proste teksty pisane - niewielki zakres słownictwa i struktur ogranicza wypowiedź - błędy leksykalno-gramatyczne często zakłócają komunikację 	<p>powoli, ale dłuższymi zdaniami</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy bardzo proste, teksty pisane, z niewielką liczbą błędów - posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację - potrafi wypowiedzieć się logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi 	<p>płynnie, odpowiednio długimi zdaniami</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy proste spójne teksty pisane - posiada urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiając przekazanie prostej informacji w logiczny i spójny sposób - popełnia nieliczne błędy nie zakłócające komunikacji 	<p>stosując poznane struktury gramatyczno-leksykalne</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy proste, logiczne i spójne teksty pisane, wykorzystując poznane słownictwo i struktury - nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych
--	---	---	---	---

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który 1) spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje aktywność w zdobywaniu podstawowej wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach niemieckiego obszaru językowego, a także świadomość związku między kulturą własną i kulturą tych społeczności oraz wrażliwość międzykulturową; 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem; 3) aktywnie współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych; 4) aktywnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim.

III Zakresy tematyczne podlegające ocenie na poziomie II.2

- człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia, emocje, umiejętności i zainteresowania);
- miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczeń i wyposażenie domu, prace domowe)
- edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, życie szkoły);
- praca (np. popularne zawody, miejsce pracy)
- życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, urodziny, święta);
- żywność (np. artykuły spożywcze, posiłki, lokale gastronomiczne);
- zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, korzystanie z usług);
- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki);

- kultura (np. uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje);
- sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, uprawianie sportu);
- zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz)

IV Struktury gramatyczne podlegające ocenie

Treści gramatyczne są podstawą skutecznej komunikacji. Poniższe zestawienie struktur gramatycznych ma charakter informacyjny. Struktur gramatycznych należy używać do realizacji tych funkcji językowych i sytuacji komunikacyjnych, w których mają one zastosowanie i które są niezbędne na danym etapie edukacyjnym i poziomie zaawansowania.

Rodzajnik

- rodzajniki (nieokreślony, określony) i ich stosowanie
- stosowanie rzeczownika bez rodzajnika

Rzeczownik

- odmiana rzeczownika
- tworzenie liczby mnogiej
- rzeczowniki złożone, zdrobniałe, określające zawód i wykonawcę czynności
- odmiana imion własnych
- rzeczownik po określeniu miary i wagi

Zaimek

- zaimki osobowe, nieosobowe, zwrotne, dzierżawcze, wskazujące, pytające, nieokreślone, względne,
- zaimek wzajemny *einander*

Przymiotnik

- przymiotnik jako orzecznik i jako przydawka
- regularne i nieregularne stopniowanie przymiotnika
- przymiotniki utworzone od nazw miast, krajów i części świata
- przymiotnik z przedrostkiem *-un*
- rekcja przymiotnika

Liczebnik

- liczebniki główne, porządkowe, mnożna i nieokreślone,
- użycie liczebników w oznaczaniu miary i wagi, powierzchni i objętości

Przysłówek

- przysłówki zaimkowe w pytaniu i w odpowiedzi
- regularne i nieregularne stopniowanie przysłówek
- przysłówki czasu i miejsca

Partykuła

- użycie partykuł, np. *sehr, viel, immer*

Przyimek

- przyimki z celownikiem, z biernikiem, z celownikiem lub z biernikiem, z dopełniaczem

Czasownik

- formy czasowe czasownika (strona czynna): *Präsens, Präteritum, Perfekt*
- czasowniki posiłkowe: *sein, haben, werden*
- czasowniki nieregularne ze zmianą samogłoski
- czasowniki rozdzielnie i nierozdzielnie złożone
- czasowniki zwrotne
- czasowniki modalne w trybie oznajmującym
- forma *möcht-*
- tryb rozkazujący
- bezokoliczniki z *zu* i bez *zu*
- rekcja czasowników

Składnia

- zdania pojedyncze: oznajmujące, pytające, rozkazujące
- szyk wyrazów: prosty, przestawny i szyk zdania podrzędnie złożonego
- przeczenia: *nein, nicht, kein* i ich miejsce w zdaniu
- zdania współrzędnie złożone ze spójnikami i bezspójnikowe
- zdania podrzędnie złożone: podmiotowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe przyczyny, czasu, celu

V Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- prace klasowe
- kartkówki
- testy
- zadania domowe (prace pisemne i projekty)
- wypowiedzi ustne (na forum i podczas pracy w grupach)

Poziom A1 biegłości językowej wg ESOKJ, możliwy do realizacji z pomocą podręcznika *Magnet 2* w klasie VIII szkoły podstawowej

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Zakres wiedzy i umiejętności	Poziomy wymagań edukacyjnych	Podstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: niski / podstawowy)		Ponadpodstawowy poziom wymagań edukacyjnych (stopień realizacji wymagań: średni / wysoki)	
		Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Wiedza <u>Zakresy tematyczne:</u> <u>zakupy i usługi</u> (rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, korzystanie z usług) <u>miejsce zamieszkania</u> (opis domu i mieszkania, położenie, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe) <u>życie prywatne</u> (czynności dnia codziennego, określanie czasu, urodziny, święta) <u>człowiek</u> (cechy charakteru) <u>sport</u> (dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, uprawianie sportu) <u>podróżowanie i turystyka</u> (środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki) <u>świat przyrody</u> (krajobraz, pogoda, pory roku) <u>zdrowie</u> (samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie) <u>praca</u> (miejsca pracy)	uczeń: - zna niewielką liczbę podstawowych słówek i wyrażeń z wymienionych zakresów tematycznych, - zna tylko podstawowe reguły gramatyczne, - w wymowie i w piśmie popełnia liczne błędy, co znacznie utrudnia komunikację - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli i/lub z pomocą innych osób	uczeń: - zna bardzo podstawowe słownictwo i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, - popełnia dość liczne błędy w ich wymowie i zapisie - zna znaczną część podstawowych struktur gramatyczno-leksykalnych jednak z trudem je potrafi wykorzystać w komunikacji - zadania leksykalno-gramatyczne wykonuje powoli, ale samodzielnie	uczeń: - zna większość wprowadzonego słownictwa i wyrażeń i z reguły poprawnie je wymawia oraz zapisuje - zna prawie wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i często używa ich w komunikacji - zadania wykonuje samodzielnie z nielicznymi usterkami	uczeń: - zna prawie wszystkie wprowadzone słówka i wyrażenia z wymienionych zakresów tematycznych, bezbłędnie je wymawia i zapisuje - zna wszystkie struktury gramatyczno-leksykalne i nie popełnia błędów w zadaniach i z łatwością stosuje je w komunikacji	

<p><u>Gramatyka:</u> tryb rozkazujący, jednostki miary i wagi, przyimki lokalne, czasowniki rozdzielnie złożone, określanie czasu, szyk zdania, odmiana rzeczownika, odmiana przymiotnika po rodzajniku nieokreślonym, zaimek <i>man</i>, rzeczowniki złożone, czasowniki modalne, czas przeszły Perfekt, zdania podrzędne z <i>dass, weil</i></p>				
<p>Umiejętności</p> <p>1. receptywne (słuchanie/czytanie)</p>	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>- z reguły rozumie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), oraz potrafi wykonać poprawnie niektóre zadania na rozumienie ze słuchu, jeśli prezentowane teksty są dobrej jakości i zawierają jednoznaczne informacje oraz są powtarzane</p>	<p>Ocena dostateczna</p> <p>- rozumie prawie wszystkie polecenia nauczyciela i teksty odsłuchowe (globalnie), potrafi wykonać większość zadań na rozumienie ze słuchu, jeśli może kilkakrotnie odsłuchać teksty, a materiał jest powoli prezentowany</p>	<p>Ocena dobra</p> <p>- rozumie wszystkie polecenia nauczyciela i wykonuje większość zadań na rozumienie ze słuchu, potrafi także zrozumieć informacje szczegółowe zawarte w tekście - czyta ze zrozumieniem większość tekstów na poznane tematy, potrafi</p>	<p>Ocena bardzo dobra</p> <p>- rozumie polecenia nauczyciela oraz potrafi z prezentowanych tekstów zrozumieć i wyselekcjonować wszystkie potrzebne informacje, nie ma większych problemów z wykonaniem zadań odsłuchowych - rozumie globalnie i szczegółowo prawie</p>

<p>2. produktywne (mówienie/pisanie)</p>	<p>kilkakrotnie - potrafi zrozumieć ogólnie bardzo proste teksty pisane, jeśli zawierają wszystkie znane mu słownictwo i struktury</p> <p>- potrafi z pomocą rozmówcy odpowiedzieć na pytania o swoje dane osobowe, rodzinę, czynności dnia codziennego, wypowiedzieć proste życzenie lub zadać pytanie na tematy codzienne dotyczące go osobiście, z trudnością nawiązuje komunikację z powodu błędnej wymowy i intonacji oraz nieznamomości struktur gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać bardzo proste, wcześniej poznane zdania i wyrażenia, z trudnością tworzy kilkuwyrazowe teksty, jednak zawierają one sporo błędów ortograficznych, gramatycznych i składniowych, co znacznie utrudnia ich</p>	<p>- rozumie ogólnie proste teksty pisane w zakresie znanych mu tematów i struktur, a także niektóre informacje szczegółowe</p> <p>- potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące go osobiście oraz z niewielką pomocą krótko opowiedzieć o sobie i zadać proste pytanie rozmówcy na tematy dotyczące życia codziennego, komunikację zakłócają dość liczne błędy w wymowie, intonacji lub w strukturach gramatycznych</p> <p>- potrafi napisać według wzoru krótkie, kilkuwyrazowe teksty, które zawierają wprawdzie liczne błędy, ale są dość komunikatywne</p>	<p>podać ogólny sens tekstu i większość informacji szczegółowych</p> <p>- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się i zareagować na większość poznanych tematów dotyczących osób i czynności życia codziennego, wyrazić prostymi środkami swoje upodobania i opinie, komunikacji nie zakłócają nieliczne błędy wymowy lub intonacji</p> <p>- potrafi napisać według wzoru oraz często samodzielnie zdania oraz kilkuzdaniowe teksty, stosując poznane słownictwo i struktury, nieliczne usterki nie ograniczają komunikatywności tekstów</p>	<p>wszystkie teksty pisane, potrafi wykonać wszystkie zadania związane z tekstem</p> <p>- wypowiada się i reaguje dość swobodnie, prostymi strukturami na prawie wszystkie poznane tematy z życia codziennego dotyczące jego samego i innych osób, wyraża w prosty sposób preferencje, upodobania i opinie swoje i innych osób</p> <p>- samodzielnie lub według wzoru tworzy kilkuzdaniowe teksty pisane, stosując urozmaicone słownictwo i poznane struktury</p>
--	--	---	---	---

	komunikatywność			
--	-----------------	--	--	--

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który 1) spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje aktywność w zdobywaniu podstawowej wiedzy o krajach, społeczeństwach i kulturach niemieckiego obszaru językowego, a także świadomość związku między kulturą własną i kulturą tych społeczności oraz wrażliwość międzykulturową; 2) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem; 3) aktywnie współdziała w grupie, np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych pracach projektowych; 4) aktywnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim.